

**OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ
POWIATU WEJHEROWSKIEGO
ZA 2021 ROK**

Wejherowo, kwiecień 2022 r.

OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ POWIATU WEJHEROWSKIEGO

Podstawa prawna: art. 16 a ustawy o pomocy społecznej (t.j. Dz. U z 2021 r. poz. 2268 ze zm.)

Ocena zasobów pomocy społecznej sporządzona za rok 2021 dla Powiatu Wejherowskiego, została dokonana w oparciu art. 16 a ustawy o pomocy społecznej i dotyczy realizacji zadań powiatu w obszarze szeroko rozumianej pomocy i polityki społecznej.

Zgodnie z art. 16a ust 4 organ wykonawczy jednostki samorządu przedstawia odpowiednio radzie, gminy, powiatu ocenę, która stanowić ma podstawę planowania budżetu na kolejny rok w tym obszarze.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada obowiązek sporządzania przez ośrodki pomocy społecznej i powiatowe centra pomocy rodzinie oceny zasobów pomocy społecznej. Zasoby pomocy społecznej na poziomie powiatu obejmują w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej.

Ocena zasobów pomocy społecznej obejmuje także osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy.

W 2021 roku podejmowano i realizowano na bieżąco zadania wynikające z:

- ✦ ustawy z dnia 12 marca 2004 roku, o pomocy społecznej, ustawy z dnia 9 czerwca
- ✦ 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy z dnia 27
- ✦ sierpnia 1997 roku, o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz
- ✦ zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ✦ ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ✦ ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Analiza zasobów pomocy społecznej w powiecie wejherowskim.

Szczegółowe dane dotyczące liczby świadczeniobiorców, form udzielonego wsparcia omówione zostały w rocznym sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie oraz sprawozdaniu z efektów pracy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia w zakresie pomocy społecznej i pieczy zastępczej w powiecie w 2021 roku tworzyły:

- ✦ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie,
- ✦ Dom Pomocy Społecznej w Wejherowie ul. Przebendowskiego 1
- ✦ Dom Pomocy Społecznej w Strzebielinku,
- ✦ Dom Pomocy Społecznej w Wejherowie prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Św. Wincentego a' Paulo,
- ✦ Środowiskowy Dom Samopomocy prowadzony przez Stowarzyszenie „Przystanek”,
- ✦ Warsztat Terapii Zajęciowej im. św. Faustyny w Rumi prowadzony przez Caritas Archidiecezji Gdańskiej,
- ✦ Warsztat Terapii Zajęciowej w Wejherowie prowadzony przez Fundację „Esco” z siedzibą w Wejherowie,

- ✦ Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Fundację „Szczęśliwa Rodzina” w Bojanie,
- ✦ Warsztat Terapii Zajęciowej w Lubiawie prowadzony przez Fundację „Mimo Wszystko” w Lubiawie,
- ✦ Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Rumi prowadzona przez Stowarzyszenie „Rodzinny Gdańsk”,
- ✦ Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Gdyni prowadzona przez Fundację „Rodzina Nadziei”,
- ✦ Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Luzinie prowadzona przez Fundację „Rodzina Nadziei”,
- ✦ Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Wejherowie prowadzona przez Fundację „Rodzina Nadziei”,
- ✦ Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Nasz Dom” w Rumi prowadzona przez Towarzystwo Salezjańskie Inspektorata p.w. św. Wojciecha w Pile,
- ✦ Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie Ognisko Wychowawcze im. K. Lisieckiego „Dziadka” nr 1 w Rumi ul. Ślusarska 4,
- ✦ Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie Ognisko Wychowawcze im. K. Lisieckiego „Dziadka” nr 2 w Rumi ul. Ślusarska 4 A,
- ✦ Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie Ognisko Wychowawcze im. K. Lisieckiego „Dziadka” nr 3 w Rumi ul. Ślusarska 4B,
- ✦ Dwa mieszkania chronione w Wejherowie.

Na terenie powiatu wejherowskiego w 2021 roku funkcjonowało, 28 domów pomocy społecznej oraz placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, z czego 25 z nich to placówki niepubliczne prowadzone przez osoby fizyczne i zarejestrowane przez wojewodę i posiadające zezwolenie wojewody na prowadzenie tego typu działalności oraz jedna placówka prowadzona na zlecenie Powiatu przez Zgromadzenie św. Wincentego a Paulo. Placówki te zapewniają opiekę 1417 osobom chorym, starszym i niepełnosprawnym.

Wsparcie osób niepełnosprawnych zapewniały również 4 niepubliczne warsztaty terapii zajęciowej w Rumi, Wejherowie, Bojanie i Lubiawie, które przeznaczone były dla 133 osób niepełnosprawnych. Swoją działalność kontynuował również środowiskowy dom samopomocy z siedzibą w Wejherowie dla 15 uczestników.

Powiat w 2021 roku podjął prace w zakresie uruchomienia nowego Środowiskowego Domu Samopomocy dla niepełnosprawnej młodzieży, opuszczającej system edukacji specjalnej, która nie będzie w stanie funkcjonować na otwartym rynku pracy. Uruchomienie ŚDS przewiduje się na ostatni kwartał 2022 roku.

Instytucjonalną pieczę zastępczą na potrzeby Powiatu zapewniały 2021 roku trzy placówki publiczne oraz pięć placówek niepublicznych. Zasoby Powiatu w tym zakresie pozwalały na objęcie całodobową opieką i wychowaniem 102 dzieci i nie zabezpieczały wszystkich potrzeb w tym zakresie, co skutkowało umieszczeniem dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej poza powiatem wejherowskim. W powiecie brakuje specjalistycznych form pieczy zastępczej dla dzieci i młodzieży ze specjalistycznymi potrzebami opiekuńczo – wychowawczymi. W ostatnim kwartale 2021 roku Zarząd Powiatu ogłosił konkurs na prowadzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej typu specjalistyczno – terapeutycznego dla 10 dzieci, żaden podmiot nie przystąpił do konkursu. Konkurs ponowiono w bieżącym roku, w efekcie w kwietniu 2022 roku placówka zostanie uruchomiona dla 10 dzieci.

W 2021 roku funkcjonowały także 2 mieszkania chronione dla 7 usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej usytuowane na terenie miasta Wejherowa.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie, realizując zadania wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426, 568, 875, z 2021 r. poz. 573 ze zm.) udzielało dofinansowania do likwidacji barier funkcjonalnych, zaopatrzenia w niezbędny osobom niepełnosprawnym sprzęt rehabilitacyjny oraz środki pomocnicze i przedmioty ortopedyczne, pobytu osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych, których celem było podniesienie funkcjonowania społecznego osób niepełnosprawnych, oraz udzieliło dofinansowania dla organizacji pozarządowych, które statutowo zajmują się problematyką i wsparciem osób niepełnosprawnych do organizowanych przez nie przedsięwzięć o charakterze kulturalnym, sportowym i rekreacyjnym.

Ponadto Powiat realizował za pośrednictwem PCPR, programy celowe finansowane ze środków PFRON: pn. „ Aktywny Samorząd” oraz „ Wyrównywanie różnic między regionami III”. Ponadto realizowano program opieki wytchnieniowej dla osób z niepełnosprawnościami oraz członków ich rodzin.

Na terenie powiatu wejherowskiego funkcjonowało kilkadziesiąt organizacji non-profit, działających na rzecz osób niepełnosprawnych. W 2021 roku dofinansowano 27 wniosków dla organizacji pozarządowych, czyli na poziomie sprzed pandemii.

Środki finansowe w zł na wydatki w pomocy społecznej (zadania własne i zlecone)

Wyszczególnienie	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
OGÓLEM			
Ogółem działy	39 517 258 zł	37 970 829	37 834 200 zł
852 – Pomoc społeczna			
Placówki opiekuńczo – wychowawcze wydatki ogółem	10 493 686 zł*	7 532 130 zł	5 944 708 zł

Domy Pomocy Społecznej	14.378 838 zł	15 631 699 zł	16 029 215 zł
Ośrodki wsparcia	365 922 zł	365 922 zł	365 922 zł
Rodziny zastępcze	11 163 415 zł	11 214 605 zł	11 849 375 zł
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	1 922.285 zł	1 943 475 zł	2 194 712 zł
Specjalistyczne poradnictwo	285 375 zł	308 742 zł	379 650 zł
853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej			
Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych**	266 596 zł	297 114 zł	317 331 zł
Zespoły orzekania o niepełnosprawności	641 141 zł	677 142 zł	753 287 zł

* w 2019 roku w wydatkach uwzględniono koszty inwestycyjne związane z budową 3 Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Rumi.

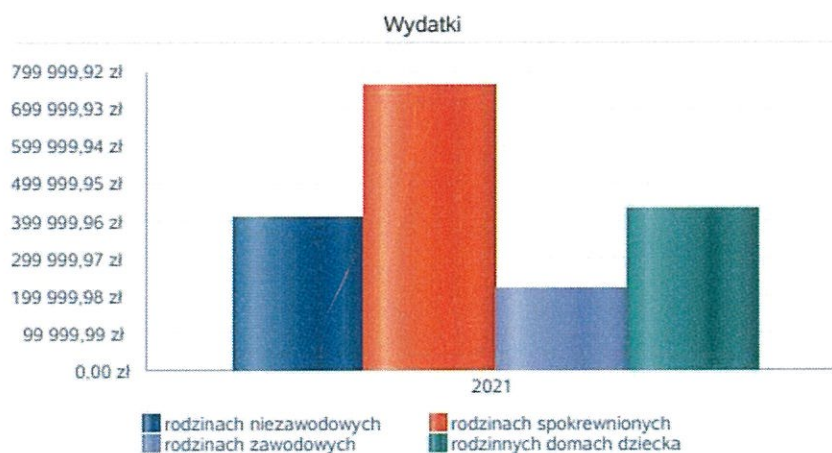
** Środki własne powiatu na dofinansowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej. W 2020 roku Powiat Wejherowski przeznaczył łącznie na rehabilitację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych 6.205 493 zł.

Powyższe środki finansowe zapewnione przez Powiat przeznaczone były na zadania własne oraz zlecone z zakresu pomocy społecznej i pieczy zastępczej.

Od 2016 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka do świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania na każde umieszczone dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia wypłacano dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego określonego w przepisach o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, zwany „dodatkiem wychowawczym”. Dodatek wychowawczy przyznano decyzją administracyjną dla 375 dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej i wypłacono świadczenia w wysokości 1.813.042,92 zł.

Kwoty świadczeń dodatku wychowawczego w różnych typach pieczy zastępczej

Forma pieczy w	Wydatki narastająco od początku roku
rodzinach spokrewnionych	759 991,00 zł
rodzinach niezawodowych	406 087,00 zł
rodzinach zawodowych	217 999,00 zł
rodzinnych domach dziecka	428 966,00 zł

Dzieci w pieczy zastępczej, na które pobierany był w 2021 roku dodatek wychowawczy 500 + objęte były również wsparciem w postaci Polskiego Bonu Turystycznego. Na dziecko przysługiwało jedno świadczenie w formie bonu w wysokości 500 złotych. Na dziecko niepełnosprawne dodatkowo jeszcze jedno świadczenie w formie bonu w wysokości 500 złotych. Płatności Bonem realizowane były przez ZUS. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie było zaangażowane w to przedsięwzięcie i przekazywało co miesiąc do wojewody informacje o osobach i dzieciach na terenie powiatu wejherowskiego uprawnionych do dodatku wychowawczego, do dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego i dodatku do zryczałtowanej kwoty.

Rekomendacje dla oceny zasobów pomocy społecznej powiatu wejherowskiego.

Oceny Zasobów Pomocy Społecznej za 2021 rok dokonano na podstawie zrealizowanych zadań w zakresie polityki społecznej w powiecie.

Powiat podejmuje szereg działań związanych z aktywizacją społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych, współpracuje w tym zakresie z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych realizując programy celowe oraz dofinansowuje likwidację barier funkcjonalnych, uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym.

Zapewnia niezbędne środki finansowe na realizację zadań w zakresie pomocy społecznej, pieczy zastępczej, rehabilitacji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania przemocy. Udziela wsparcia merytorycznego stwarzając warunki współpracy na rzecz polityki społecznej na płaszczyźnie gmin i powiatu.

Ponadto realizuje zadania w zakresie ochrony rodzin i osób w związku z przemocą w rodzinie. Tworzy lokalny system wsparcia we współpracy z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej gmin i powiatu, placówkami oświatowymi i policją.

Zapewniano dzieciom bezpieczeństwo i opiekę w instytucjonalnych i rodzinnych formach pieczy zastępczej. Niewystarczająca jest nadal oferta pomocowa gmin w zakresie wsparcia rodziny, ponieważ nadal rośnie wskaźnik umieszczeń dzieci w pieczy zastępczej, liczba zatrudnianych asystentów rodzin pozostaje na tym samym poziomie, gminy nie wykorzystują katalogu możliwości danego im przez ustawodawcę aby skutecznie wspierać rodziny w wypełnianiu funkcji rodzicielskich.

Niezbędne jest kontynuowanie działań skierowanych do usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej poprzez udzielanie pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych tj. np. udzielenie świadczeń na częściowe pokrycie kosztów najmu mieszkania na wolnym rynku, pomoc w uzyskaniu mieszkania z zasobów gmin.

Kolejnym kierunkiem w polityce społecznej powiatu, konieczny jest dalszy intensywny rozwój rodzinnej pieczy zastępczej, w celu objęcia pomocą dzieci i młodzieży kierowanych na mocy postanowień sądu do pieczy zastępczej.

W związku z rosnącą liczbą dzieci wymagających specjalistycznych oddziaływań wychowawczych, terapeutycznych w tym psychiatrycznych koniecznym jest uruchomienie placówki typu specjalistyczno – terapeutycznego bowiem dzieci z zaburzeniami psychicznymi, zaburzeniami zachowania, demoralizacją nie są przyjmowane przez funkcjonujące na terenie powiatu rodziny zastępcze. Zadanie to będzie realizowane od kwietnia 2 bieżącego roku w placówce specjalistyczno – terapeutycznej na terenie miasta Gdyni na mocy porozumienia pomiędzy Powiatem Wejherowskim a Miastem Gdynia.

Rozszerzenie oferty wsparcia w zakresie interwencji kryzysowej poprzez uruchomienie całodobowego ośrodka interwencji kryzysowej i całodobowych miejsc wsparcia dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.